

Laborista Esperantisto

16DE JAARGANG No. 8 – 1 AUG. 1947
VERSCHIJNT MAANDELIJKS
ABONNEMENT *f* 2.25 PER JAAR. LOSSE NUMMERS *f* 0.20. VOOR LEDEN GRATIS

Redactie: Roelantstraat 4, Amsterdam (West).
Administratie en Secretariaat van de Bond van Arbeiders-Esperantisten: Roelantstr. 4, A'dam-W.
Postgiro Amsterdam 331133.

ORGAAN VAN DE BOND VAN ARBEIDERS-ESPERANTISTEN F.L.E.

I N H E T G E B I E D V A N D E N E D E R L A N D S E T A A L

Moeten we ons blijven behelpen?

Wij ontmoeten heden ten dage een nieuw bijzonder soort van tegenstanders van het Esperanto. Het bijzondere is hierin gelegen, dat het, althans volgens hun mening, voorstanders zijn. Zij voelen sympathie voor ons streven, zijn ook wel overtuigd van de bruikbaarheid van het Esperanto, maar.... ze vinden, dat wij Esperantisten geen oog voor de werkelijkheid hebben, dat wij eigenlijk maniakken zijn, want de werkelijkheid is toch, dat men met Engels verder komt en dat men zich *redelijk* kan behelpen met deze taal. Ze geven toe, dat er vaak moeilijkheden zijn op internationale bijeenkomsten, maar.... wij esperantisten moeten hun nu niet proberen wijs te maken, dat je door het leren van Esperanto zo maar van alle narigheid af bent, want hoe gering is het aantal esperantisten en van hun aantal hangt toch immers de practische bruikbaarheid af.

Nee, voorlopig kun je beter Engels leren, want met die taal kan men in het algemeen tamelijk goed terecht. Wat valt hier nu redelijker wijze tegen in te brengen?

Ja, daar zitten wij, maniakken, nu! Ieder verstandig mens zal deze opmerkingen moeten beamen en men moet wel blind voor de werkelijkheid zijn om dwars tegen de realiteit in vol te houden, dat men met Esperanto verder komt dan met Engels.

En toch, zijn wij nu wel zulke wereldvreemde en van alle zin voor de werkelijkheid gespeende utopisten? En hebben die realisten het nu wel aan het goede eind?

Op gevaar af voor „halfzacht" te worden versleten zeggen we ronduit „neen", want het probleem, zoals het wordt behandeld door de mensen van de practijk is, misschien wel gedeeltelijk tengevolge van niet altijd doordachte propaganda van de esperantisten zelve, totaal verkeerd gesteld.

Natuurlijk, tweehonderd millioen mensen spreken het Engels als moedertaal en ten minste evenveel anderen hebben een paar jaar Engels geleerd. En bij wijze van schatting zouden we kunnen zeggen, dat er tegenover iedere esperantist zeker duizend mensen staan, die het Engels in meerdere of mindere mate kennen. Het is dan ook onzinnig te beweren, dat je met Esperanto thans verder komt.

Maar met dit vast te stellen zijn we er niet af, want nu benaderen we pas de eigenlijke kern van het vraagstuk.

Verschillende stemmen zijn er opgegaan om het Engels als internationale taal te gebruiken, en nu zijn het juist onze tegenstanders-voorstanders, die ook tegenover dit voorstel niet sympathiek staan.

Maar dit voorstel is juist dwaas. We herhalen: tweehonderd millioen spreken het Engels als moedertaal, enige honderden millioenen hebben het geleerd en we kunnen daar aan toevoegen, honderden Engels-sprekende films worden overal op de wereld vertoond, honderden, duizenden, millioenen weekbladen, tijdschriften en boeken worden in het Engels uitgegeven. Radiocursussen in het Engels zijn aan de orde van de dag. Op internationale congressen en bijeenkomsten ontbreekt het Engels nimmer. In handel, wetenschap, techniek, kunst enz. enz. neemt het Engels een eerste plaats in. En desondanks stelt men voor het Engels als internationale taal te gebruiken. We zouden haast tegen deze voorstellers willen zeggen: „M'n liefje wat wil je nog meer". Wij esperantisten zouden allebei onze handen dichtknijpen, als we slechts de helft van deze „successen" van het Engels op rekening van het Esperanto zouden kunnen schuiven.

En we fantaseren toch niet met ons feitenmateriaal. Uit den treure zijn deze feiten juist door de voorstellers ten gunste van 't Engels en ten nadele van het Esperanto in stelling gebracht. De zaak zit echter anders. Onze opponenten zijn het, zonder zich daarvan degelijk bewust te zijn, met ons eens, *dat het Engels als internationale taal „mislukt" is!* En in plaats van uit te zien naar een andere oplossing en zich bijvoorbeeld af te vragen of het Esperanto misschien wel zou kunnen slagen, stellen zij doodsimpel het Engels aan de orde, alsof deze taal al niet jaren lang in alle landen wordt onderwezen alsof deze taal nog geen officiële congrestaal is.

Niet wij Esperantisten zijn de kortzichtigen, de utopisten, die blind zijn voor de werkelijkheid, want onze taal en onze beweging zijn juist voortgekomen uit de reactie op die werkelijkheid dat geen nationale taal de oplossing heeft gebracht. Niet wij, doch die anderen moeten tot de realiteit worden gebracht, want zij weigerden voluit te erkennen, dat we een andere weg op moeten.

Nog een enkel woord over het „zich redelijk kunnen behelpen" met het Engels. Hier hangt natuurlijk alles af van wat men verstaat onder „redelijk behelpen". Het is zeer wel mogelijk, dat wij Esperantisten, gewoon aan de mogelijkheden van het Esperanto hier heel andere opvattingen over huldigen, dan zij, die zich hebben leren tevreden stellen met de ontoereikendheid van de nationale talen.

De Esperantist vergadert, discussiëert en debatteert in het Esperanto, hij beluistert (en begrijpt!) een redevoering en als hij sprekerscapaciteiten heeft houdt hij oòk zelf een redevoering in het Esperanto.

Dit vormt natuurlijk een schrille tegenstelling met het gebruik van een nationale taal, waarin het slechts enkelen gegeven is op die wijze de geleerde taal te hanteren. Deze omstandigheid leidt uiteraard tot een geheel andere waardering van het begrip „zich redelijk behelpen".

We kunnen daarom slechts de vraag

stellen, wiens maatstaf de juiste is en ten overstaan van bepaalde wensen en noodzakelijkheden op het terrein van een internationale verkeerstaal kan men de conclusie niet ontgaan, dat de maatstaf der Esperantisten slechts de enig juiste is, omdat het noch gewenst noch noodzakelijk is, dat men zich alleen maar wat behelpen kan met een taal.
Wij hopen, dat dit inzicht spoedig baan zal breken in de rijen van onze „tegenstanders-voorstanders" en deze voldoende besef voor de realiteit zullen tonen om te breken met de sleur en zij met open oog voor de werkelijkheid bewust aan onze zijde zullen staan. W.F.K.

GELEERDEN IN AMERIKA VOOR ONDERWIJS IN ESPERANTO.

How can colleges promote International Understanding?

Met deze vraag wenden een veertigtal professoren, ass. professoren, benevens doctoren in verschillende wetenschappen in de Verenigde Staten zich in een manifest van Mei 1947 tot de „College Teachers", en brengt deze leraren van onderwijsinrichtingen etc. onder het oog, dat persoonlijk contact met bevriende volken het meest bijdraagt tot de „good-will", welke de wereld thans zo nodig heeft. Het leren van een „moderne" taal kan dikwijls helpen, maar hiermee maakt men het jaarlijks maar een paar duizend mensen mogelijk een vreemde taal te gebruiken in hun correspondentie of op reis. Maar de wereld heeft millioenen nodig, die zich vriendschappelijk onderhouden met de volken van vele vreemde landen. Het is daarom gelukkig, dat een alleszins voldoende brug kan worden geslagen over de golf van taalverschillen, door het gebruik van de internationale taal Esperanto. Na de voordelen van Esperanto te hebben opgesomd en daarvan een nadere uiteenzetting te hebben gegeven om daarmede antwoord te geven op de vraag, hoe onderwijsrichtingen de internationale verstandhouding kunnen bevorderen, constateren deze geleerden, dat *Esperanto een levende, groeiende taal is.*
Waarom Esperanto in het leerplan opgenomen, wordt beantwoord, met de mededeling, dat het niet alleen gemakkelijk te leren is, maar dat de student reeds spoedig internationaal contact kan gaan opnemen, mede door lectuur, correspondentie, reizen, bezoeken en ontmoeting etc. Voor hen die vreemde talen gaan studeren is de kennis van Esperanto een belangrijk hulpmiddel. En voor studenten die geen nationale talen gaan leren behalve hun eigen taal, is Esperanto de poort door welke zij toegang krijgen uit het provincialisme naar het wereldbelang.
De onderwijsinstellingen die de leiders van morgen Esperanto-onderricht doen geven, voorziet ze van een middel waarmee men tijd spaart en misstanden voorkomt in het internationale verkeer, uitwisseling van wetenschappelijke gegevens en in het werk van internationale organisaties. En bij de Verenigde naties zal het niet meer nodig zijn twee werktalen te gebruiken en vijf officiële talen.
Deze enkele aanhalingen uit het manifest van de Amerikaanse academici, waarvan de eerste ondertekenaar is Archie J. Bohm, Ph. D., associate Professor of Philosophy v. d. Universiteit van Denver, geven wij ter overdenking aan hen, die menen het Engels te moeten propageren. Ons dunkt, die Amerikanen zelf zullen toch wel de waarde en draagwijdte van hun taal het best kennen.

(America Esperantist).

INTERNATIONAAL VLAMKAMP

In Juli j.l. vond een Internationaal Vlamkamp plaats. Het programma voorkomend in het Vlamnummer van 4 Juli vermeldde o.a. lezingen, wandelingen, muziekavonden etc. Het geheel zal zeker de moeite van bijwonen waard geweest zijn. Ons trof echter de volgende passage: Dit jaar bieden wij gastvrijheid aan een tiental Engelse, ± 10 Tsjechische, een groot aantal Vlaamse, 17 Duitse en enige Scandinavische vrienden. **De inleidingen van de buitenlanders worden vertaald.**
Wanneer wij een dergelijke à la UNO bijeenkomst met lijvige vertalingen vergelijken met ons Aarhus' Esperantocongres waar een 10 tal naties aanwezig zijn, en waar gesproken wordt in één taal, Esperanto, zonder, met verveelde gezichten, vertalingen te moeten aanhoren, dan vragen wij ons af: Hoelang zal het nog duren, alvorens deelnemers van een Vlamkamp Esperanto zullen gaan leren. Ongetwijfeld zal „De Vlam" in de komende jaren meer kampen organiseren; laat ons hopen dat zij lering zal trekken uit dit kamp en haar lezers op dit gebrek, onder verwijzing naar ons Congres te Aarhus, zal wijzen.

Esperanto bij de Banken.

In Milaan werden van gemeentewege Esperanto-cursussen gehouden, waarvoor 300 deelnemers werden ingeschreven. Voor de bankbedienden bleek een afzonderlijke cursus nodig. De meesten zijn employé's van de Banco di Roma te Milaan, welke nu een groep gevormd hebben onder voorzitterschap van een der procuratiehouders, met het doel een afdeling te vormen van esperantisten-bankemployé's van alle banken in Milaan. Het adres van deze groep, tot welke men zich voor alle informaties kan wenden, is: Esperanto-grupo de Banco di Roma Filio de Milano, strato Bocchetto Nr. 4, Milano. Italujo.

VAN HET F.L.E. AMIKARO-FRONT

De vorige week ontving de redactie onderstaand vriendelijk briefje, zond het mij toe met de vraag, of ik bezwaar had tegen opname in L.E., want ze wilde de verantwoording niet op zich nemen. Ik had geen enkel bezwaar, want dit is juist de toon en mentaliteit, die ik nodig heb.
Het tikje in Rotterdam 6 is dus aangekomen en daar gaat het maar om, ik dacht werkelijk, dat ze daar in slaap gevallen waren. Lees dus en geniet van al die opschepperij als: „je kan van ons wel een vlag lenen, want je gelooft toch niet, dat je er zelf een wint".
Er is voor jullie maar één antwoord, als je die snorkerij van die Rotterdammers voelt als een zweepslag net als ik: aanpakken Mokummers, Hagenezen, jullie in het hoge Noorden, de Gelderse Valei en Achterhoek. kumpels uit Limburg, jullie hebben de wind in de zeilen, alle getrouwen uit de kop van Noord-Holland en de Zaanstreek, aanpakken, doorzetten, volhouden.
Het Gooi en Amersfoort, nog niets van jullie gehoord. In Alkmaar en omgeving laten ze zich toch zeker niet de kaas van hun brood eten.
Ik ben buitengewoon gevoelig voor zulke vriendelijke briefjes maar druk ze niet meer af. Verwacht nog zulke informaties uit Amersfoort, Enschede, Heerlerheide, maar aanpakken.
Hier gaat ie dan, v. H. R. N.

ROTTERDAM 6 antwoordt.

Beste (?) v. H. R. N.,
Tot nu toe heb ik steeds met genoegen de artikeltjes in onze L.E. gelezen. Tot nu toe, want sinds korte tijd verschijnen er in onze lijfkrant stukjes onder het hierbovenstaand opschrift, die mij in de verste verte niet kunnen bevallen. Man, hoe haal je het in je hoofd om stukjes met zulk een inhoud te durven plaatsen. En je laatste deed wel de deur toe. Hoe durf je er zo openlijk voor uit te komen, dat je kalmweg je „vriend" heb zitten treiteren? Moet dit nu iets opbouwends verbeelden? En wat heb je daar in het prachtig gelegen natuurvriendenhuis „De Hondsrug" uitgevoerd? Op je rug liggen kijken naar de wolken, in de hoop, dat er soms een F.L.E.-amiko voor je uit zou komen vallen, waardoor je met een opgezette borst zou kunnen vertellen, dat je „alweer" een slachtoffer hebt gemaakt? En de hemel weet, wat voor moois (of liever onmoois) je van ons verteld hebt aan „onze vrienden uit Friesland, Groningen en Drente". Ik zou die mensen wel willen toeschreeuwen, geloof de praatjes van dat heerschap toch niet! Wij zijn niet zo slecht als hij ons uitgetekend heeft. Integendeel. Wij zijn te allen tijde bereid de **door ons gewonnen vlag** tijdelijk aan jullie te lenen, als je soms een vlag voor je feestavond nodig mocht hebben. Want dat jullie er een winnen, geloof je toch zeker zelf niet.
Zie zo, dat's nummer één en die zit volgens mij. En nou nummer twee. Man, wat heb ik moeten lachen om dat telegrammetje aan het eind van je heldendicht. Dacht je nu,

dat je mij kan wijsmaken, dat k-do A. Plaizier er mee accoord gaat, dat je hem in de krant zet met „maar" 40 F.L.E.-tjes? Dan ken ik mijn vriend Plaizier beter: hij is pas aan het begin en bij lange na nog niet op volle toeren.
En dan dat kopjesgeven aan dat lid van afd. 2 die reeds 250 slachtoffers heeft gemaakt. Jij weet zeker niet, dat het iemand van het vrouwelijk geslacht is hè? Is dat namen noemen nou niet een beetje verkeerd. Wij uit afd. 6 denken er niet aan, om b.v. ruchtbaar te maken, dat Stierman er 106 en dat k-do A. van Es, (iemand, die NOTABENE in Mei van dit jaar de cursus heeft verlaten) reeds naar zijn 208e slachtoffer uitkijkt. Laten wij eens en voor altijd afspreken, dat wij niet de namen zullen vermelden van hen, die onder de 50 blijven; per slot van rekening kunnen wij geen krant hebben alleen met namen van medewerkers, die „maar" tussen de tien en vijftig amikoj aanbrachten.
Je staat bij mij, wat betreft de propagandistische waarde van je artikeltjes voor F.L.E. amikaro, niet hoog aangeschreven, vriend v. H.R.N., dat heb je misschien nu wel zo zoetjes aan bemerkt. Maar de manier waarop je onze k-dino Stierman oproept, gaat toch alle perken te buiten. Man, ik hoop, dat je die oproeping in je onnozelheid heb gedaan. Ik, tenminste, houd mijn hart vast voor de resultaten. Ik heb haar horen spreken in het congres en toen zochten mijn ogen onwillekeurig haar grijzende en grijnzende echtgenoot. Wat ik dacht, zal ik maar niet op het papier zetten. Een ding wil ik je echter wel onder je neus wrijven. Verschenen Maandagmorgen ging ik, op weg naar mijn zaak, zijn woning voorbij. Op de waranda zag ik hem zitten, vermoeid met diepe kringen onder zijn ogen. Omdat ik hem op wilde beuren, riep ik „Goeie morgen, Simon, hoe gaat het er mee?" Ik doelde hier op zijn F.L.E.-amiko-jacht. Door de een of andere reden scheen hij mij niet goed te begrijpen, want met een diepe zucht, zei hij, wijzende op de voor hem staande waskuip: „Nou, ik schiet nu lekker op, de was staat al in het tweede blauwsel." En dat, beste (?) v. H. R. N. heb jij dat goedige, geduldige, zwijgende en een-goud-hart-hebbende mannetje aangedaan. En dat is ook de reden, dat ik jou, opbouwendestukjespenner, zo graag eens voor het voorwiel van mijn fiets zou willen hebben. Voor de rest word je, ondanks alles, niets dan goeds toegewenst door Simono Bykomuz.

P.S. nr. 1.
Wat hebben wij aan dat gezwam in onze krant dat k-do zus-en-zo 700 en k-dino broer-en-zo 701 F.L.E.-amikoj hebben in de wacht gesleept? Wij moeten weten, hoe hoog onze aandelen in deze kwestie staan. Hier komen de cijfers van Rotterdam 6. Stand op 23 Juni 1947.
Aantal leden: 56; Aantal F.L.E.-amikoj: 420; Notering: 7.5.
Onze laatste bekende stand op 30 Juni 1947 was:
Aantal leden: 56; Aantal F.L.E.-amikoj: 606; Notering: 10.8.

P.S. nr. 2.
Zo even vernomen, dat je gestook ook in afd. 6 succes heeft. Deze afd. is namelijk in tweeën gevallen in zijn strijd om te halen wat er te halen is op het F.L.E.-amikoj-gebied. Fel kampen daar nu de oudere leden (door de tegenpartij „de Ouderlingen" genoemd) en de nieuwe leden (door de ouderen aangeduid met de veelzeggende naam O.T.-ers: O.T. betekent in dit geval: onze toekomst). Onder de leuze: „Nur per ago alvenos la flago" is in allerijl reeds een commissie benoemd om de strijd aan te wakkeren. In deze commissie hebben zitting voor:
het bestuur: k-do A. H. Bloot,
de ouderlingen: k-dino L. Stierman-van Winden,
de O.T.-ers: k-do A. van Es.
Probeer ook jij nu eens te redden wat er te redden valt en zend als de gesmeerde bliksem nog eens een honderdtal formulieren aan k-dino Stierman.

BYKOMUZ.

BABYLONISCHE SPRAAKVERWARRING OP WALCHEREN.

Onder deze titel schrijft een „speciale verslaggever" in „Het Vrije Volk" van 19 Juli o.a.

In West-Kapelle op Walcheren, in het Internationale Studentenwerkkamp, beseffen wij, hoe de mens zich tijdens de Babylonische spraakverwarring moet hebben gevoeld. 250 Studenten van minstens vijftien nationaliteiten zijn daar bijeen. Deze jongemannen mogen dan verschillende talen spreken, de taal van de arbeid is internationaal en die zullen ze de drie komende weken gebruiken voor het herstel van Nederland, evenals 110 buitenlandse meisjes, die te Biggekerke zijn gehuisvest.
Terwijl Westkapelse vrouwen in hun kleurrijke klederdracht de gangen schrobben, poogt de Ier P. Stuard de Unie-gedachte aan enige Denen uit te leggen. Aldus verdedigen twee Fransen het Marshall-plan tegen de Roemeen Mircea Fotino, die het volkomen met hen eens is, maar hun dat niet aan het verstand kan brengen. Een Spanjaard en een Wit-Rus, die in Frankrijk studeren, klagen hun nood over het in hun land heersende bewind. In dezelfde kamer poogt de kampleider Dick Groeneveld uit Leiden het Indonesische probleem duidelijk te maken aan de Fin Rafael Kontula. Jongemensen wisselen met het vuur van de jeugd hun ideeën en verdedigen de belangen van hun landen. Een veelheid van talen en gedachten, doch één ideaal: een betere wereld.

Alles heel mooi en heel aardig gezegd maar wij vragen ons in gemoede af: leeft deze man met zijn gedachten nog een halve eeuw terug? Heeft hij nog nooit van Esperanto gehoord en van de 31 neutrale en 19 arbeiderscongressen waar mensen uit alle mogelijke landen tezamen kwamen en daar in één taal, in Esperanto, congresseerden?
Wat is toch de psychologische reden dat de leiders der arbeiders en de journalisten der socialistische pers z.g.n. struisvogelpolitiek ten opzichte van Esperanto betrachten, eenvoudigweg de feiten negeren en doen alsof hier een onoplosbaar feit geconstateerd wordt, instede van aan de hand van de praktijk op te wekken Esperanto te leren en toe te passen?
Als wij iets heel lelijks denken van deze leidende(?) kopstukken, is het waarlijk onze schuld niet. A. K.

RADIO-PROGRAMO.

Radio Budapest dissendas esperanto-programon (ondolongo 549, 5 m.) je lundo, merkredo kaj vendredo de 24.30 ĝis 24.50 h. Informojn pri aŭdebleco kaj petojn por pli frua elsendtempo vi sendu al: *Budapest VIII Brody Sándor u. 7.*

NIA LASTA HONORO.

Sabattagmeze la 5an de julio okazis en Amsterdamo la inaŭguro de la memorŝtono sur la tombo de nia prezidinto, Kdo A. Veen.
En ĉeesto de ĉirkaŭ 60 gekdoj. i.k. preskaŭ la tuta Ĉefestraro, kdo v. d. Stolpe, prezidanto de la sekcio al kiu kdo Veen apartenis kaj samtempe prezidanto de la komitato iniciatinte la planon honori nian asocian prezidinton, skizis la laboron de la komitato kaj dankis ĉiujn kiuj helpis efektivigi la ideon. Li aldonis ke li certe parolas el la nomo de ĉiuj ĉeestantoj, dirante ke ni kun kun miksitaj sentoj venis ĉi tien: nome ĝoje, ĉar ni povis efektivigi nian planon, aliflanke malĝoje, ĉar ĉi tiu honoro estas la lasta kiun ni povas fari al kdo Veen.
Per forta manpremo parolanto transdonis la memorŝtonon al kdino Veen. Ĉi tiu dankis per kelkaj vortoj la komitaton kaj ĉiujn, kiuj ebligis ĉi tiun lastan honoron.
Post kelkmomenta silento de la ĉeestantaro ĉe la tombo, la solena ceremonio finiĝis.

WIM VAN HOUTEN †

Op 19 Juli j.l. overleed plotseling na een korte, doch ernstige ongesteldheid op 32-jarige leeftijd k-do W. van Houten.
In onze beweging en vooral in het district Noord-Holland was Wim van Houten geen onbekende. Voor de oorlog fungeerde hij jarenlang als secretaris van dit district en vertegenwoordigde het als „konsilanto" in de bondsraad. In Mei 1945 was Wim van Houten opnieuw één der eersten, die zich weer achter onze bond schaarde en mede aan zijn activiteit is het te danken dat overal in Noord-Holland onze beweging onmiddellijk na de bevrijding weer opbloeide.
In verband met zijn bezigheden moest van Houten het secretariaat van het district Noord-Holland neerleggen, doch wij meenden, dat zijn afwezigheid uit onze leidende instanties slechts tijdelijk was en dat hij spoedig weer zijn volle energie aan onze beweging zou kunnen geven.
Het heeft niet zo mogen zijn en wij betreuren een jong leven, dat nog vele beloften voor de toekomst inhield.
Wij menen te mogen spreken namens velen in den lande, wanneer wij zijn jonge vrouw en twee kinderen onze oprechte deelneming betuigen. Het Bondsbestuur.

ESPERANTO-EXAMENS 1947.

Zaterdag 4 October, Zwolle. (Aanmelden tot 23 Augustus).
Zaterdag 8 November, Utrecht. (Aanmelden tot 27 September).
De kosten voor deelneming zijn: voor examen A f 7.50; voor examen B f 12.50. Voor hen die lid zijn van een der organiserende verenigingen of van NoSoBE respectievelijk f 4.— en f 6.50; voor werkloze leden de helft; kinderen (tot 18 jaar) van leden betalen eveneens de helft.
Candidaten, die de eerste keer niet slagen, kunnen voor de helft van het examengeld binnen 1 jaar deelnemen aan een volgend examen.

RADIO-PROGRAMO.

La Laborista Radio-Asocio (V.A.R.A.) en kunlaboro kun nia asocio regule elsendas Esperanto-programon je la unua sabato de ĉiu monato.
Por ke vi povu plene informi viajn anojn, ni ĉi sube anoncas nian programon kaj petas publikiĝi ĝin en via revuo.
Ni tre deziras informiĝi, ĉu ankaŭ via organizo prizorgas Esperanto-dissendojn kaj volonte ricevos tiukaze detalan programon, kiun ni publikigos en ĉi tiu organo.
Estontece ni volonte sendos al vi interŝanĝe nian programaron.
Ondolongo: *415 metroj*.
La 2an de aŭgusto 1947a: „Rekonstruo en Nederlando", Esperantlingva prelego.
La 6an de septembro 1947a: Intervjuo kun partopreninto en la 20a S.A.T.-kongreso en Aarhus, Danio.
Tiujn ĉi elsendojn vi povos aŭskulti proksimume je la *4a horo M.E.T.* (Mezeŭropa tempo).
Je ondolongo *301 metroj vi povos aŭskulti:*
La 4an de oktobro 1947a: „Niaj skribaj kursoj", prelego de ano de nia komitato „Instrua Servo".
La 1an de novembro 1947a: „F.L.E.-amikaro", prelego de la prezidanto de nia asocio, s-ro A. F. van Haren.
La 6an de decembro 1947a: „Verda Kabaredo", kabaredprogramo Esperantlingva kun kanzonoj kaj dialogoj.

AMSTERDAM S.A.T. RONDO.

La S.A.T.-rondo amsterdama okazigos renkontiĝon por S.A.T.-anoj en la lasta kvaronjaro 1947a (sept. aŭ okt.). Sabatvespere kunlaboros la „Verda Kabaredo". La kunveno havos amuzan karakteron.
La dimanĉon ni utiligos por priparoli la diversajn traktendajn punktojn, por kiuj en la asociaj kongresoj neniam estas sufiĉe da tempo.
La diversaj rondoj bonvolu informi nin, ĉu la anoj interesiĝas pri la plano, kiom da ili deziras partopreni kaj kiuj ŝatas tranokti en Amsterdamo.
Poste sekvos pluraj komunikoj.

La Perantino,
H. Oudenhoven-Bishoff,
Bestevaerstr. 127³,
A'dam-W.

La **Arnhema S.A.T.-rondo** kunvenas ĉiumonate unufojon! **Ĉiuj** anoj ĉeestu!
Dimanĉon la 17an de Aŭgusto matene je la 10½ h. precize, Taklaan 5. **K-dino M. Woestenenk—Schiphorst** el Apeldoorn parolos pri la **S.A.T.-kongreso en Aarhus**. Plue **K.-dino Timmers** pri sia **vojaĝo al Svisio**.
Venu! Venu!
En **Septembro** ni kunvenos ĵaŭdon la 18an dum la konversaci-vespero de F.L.E. post la paŭzo.

La loka Peranto A. HENSTRA.
Taklaan 5, Arnhem.

Francaj Esperantistoj en Amsterdam.
Je ĉielirtaĝo dudek kvar Parizaj fervojistoj Esperantistaj vizitis nian ĉefurbon kiel gastoj de sekcio IV.
Sur la perono ili estis bonvenigataj de ĉiuj gastigontoj. La restoraciestro, s-ro F. C. Auener, bonvole disponigis al ni la unuaklasan atendejon kaj oferis al ĉiuj ĉeestantoj trinkaĵon.
Nia prez., k-do Stapel, bonvenigis la gastojn kaj k-do ten Hagen faris tion nome de la Amsterdama Distrikto.
Vespere ni kolektiĝis en salono „De Leeuw", kie „La Verdaj Steloj" amuzis nin. Kiel konferencanto sperte funkciis k-do de Bruijn. La franca grupo donacis al nia sekcio plakedon pri Parizo. Reciproke la gastoj ricevis la libron „Gijsbrecht van Aemstel" por sia biblioteko.
La sekvintan tagon okazis boatveturo al Volendam kaj Marken, kiun partoprenis ĉ. okdek personoj. Ĝi tre entuziasmigis niajn eksterlandajn geamikojn.
Sabatmatene promenado tra la urbo kaj vizito al la Weteringplantsoen, kie la gastoj metis florbukedon en la francaj naciaj koloroj sur la rememorloko de la ekzekutitojn.
La adiaŭo estis tre kortuŝa kaj forte impresis nin ĉiujn, dum tiu mallonga tempo, naskiĝis forta ligo de amikeco inter la gastoj kaj la gastigintoj. Pruviĝis, ke la diro: „Esperanto interfratigas la popolojn", ne estas utopio.
Nia prezidanto en sia adiaŭa parolo diris, ke nia grupo intencas en oktobro viziti Parizon. Ni dankas k-don de Bruijn kaj la Verdajn Stelulojn pro la kunlaboro kaj la gekamaradojn ekster nia sekcio pro la bonvolo, gastigi niajn francajn gekolegojn. Mi ricevis eĉ pli da adresoj ol gastoj.

H. Hoen.

Helppeto.
Dum la komenco de septembro en urbo Plovdiv-Bulgario, okazos granda specimenfoiro, en kiu partoprenos deko da landoj. Pro tio la Plovdiva Esperanta societo „Kulturo" aranĝos en la foiro-paviliono, specialan ekspozicion, por propagandi Esperanton. Tiucele oni turnas sin al la tutmondaj gesamideanoj per helppeto. Bonvolu sendi esperantajojn, ekzemple: gazetojn, librojn, ĵurnalojn, fotojn, leterojn, poŝtmarkojn, ilustrajojn, k.t.p. al Ivan T. Savov, Volga 38., Plovdiv, Bulgario.
Samtempe, nome, 6—7 septembro en la urbo Plovdiv, okazos la XXX-a jubelea kongreso de la Bulgaraj esperantistoj kaj Balkanlanda Esperanto-konferenco.

Kiu deziras pasigi sian ferion en Francio?
La Junutarkomunumo de nia asocio interrilatas kun la franca S.A.T.-Amikaro por starigi vojaĝservon. Ĉiuj, kiuj deziras en Francio pasigi agrablan tempon povas anonci sin al substaranta adreso. La nura kondiĉo estas, ke vi pretas reciproke gastigi franca(j)n esperantisto(j)n.
Ni sendis jam al S.A.T.-Amikaro 12 adresojn de gastigontoj. Zorgu, ke ni baldaŭ povu sendi pli grandan liston.
Ankaŭ tiuj, kiuj ne deziras iri al Francio kaj tamen pretas gastigi unu aŭ pli da francaj gekdoj skribu al:

DIRK VAN RIJN,
Spaarnwouderweg 843, Vijfhuizen N.-H.

Esp. bij de Posterijen.
In „Post- und Telegraphenverordnungsblatt Nr. 3" v. h. **Oostenrijkse Bondsministerie** v. Verkeer, maakt de Directeur-Generaal der Posterijen, Dr. Karl Dworschak bekend, dat een Esperanto-vakgroep van Post- en Telegraafpersoneel is ingesteld. Doel is bij te dragen tot de verwerkelijking van de idee, Esperanto als internationale taal in te voeren en de kennis van deze taal te bevorderen onder het P.T.T. personeel, in het belang van de dienst.
Het adres van deze vakgroep is: Johann Janeska, Diemgasse 3/III/14, Wien 19.

RECENZOJ

Vivo de Zola. Ĉi tiun libron el portugala lingvo tradukis Manuel de Freitas. Eldonis la PORTUGALA ELDONA RONDO.
Bedaŭrinde postulus tro da spaco, se mi ĉi tie priparolus ĉiujn lingvajn rimarkojn. Mi diris bedaŭrinde, ĉar ĝi enhavas sufiĉe da rimarkindajoj. Jen kelke da ili: Strange impresas nin la uzado de konversi anstataŭ la pli komuna konversacii; pĝ 30a forestis la laboron; pĝ 38a mankis tion pruvi; estis laŭa al (plurfoje) anstataŭ estis laŭ la....; pĝ 57a sen esti vivinta d.e. ne vivinte; sin venkiĝis/sin enmiksiĝis (plurfoje); pĝ 96a ne esti sin lasinta arestiĝi! Plie montriĝis, ke la tradukinto ankoraŭ ne venkis la aboco'n de sia-lia-ilia-problemo, misaplikante ĉi tiun regulon eĉ en plej simplaj kazoj.
Resume: malgraŭ la nekorektajoj rekomendinda libro en facila stilo. Schwartz.

Kvara Rapsodio. Stockholm. Eldono Societo Esperanto. Prezo Sv.Kr 2.—. 48-paĝa.
La kvara, kiu aperas 2 jarojn post la 3a. estas laŭ la enkonduko, ne kompleta. Ni renkontas en ĝi konatajn nomojn. La volumeto estas interesa kaj ni trovis bonajn kaj instruajn artikolojn. Bedaŭrinda la lingvaĵo ne estas ĉie senmakula kaj pro la diversaj aŭtoroj kelkloke kontraŭa. Tamen entute leginda volumeto.

Antonio kaj Kleopatra. The Esperanto Publishing Co. Ltd. Anglio. 93-paĝa. Prezo broŝ. 2 ŝ 6 p. Afranko 2 p.
La tragedio de W. Shakespeare estas al ni prezentata en proza traduko. Kvankam tia traduko multe diferencas de la originalo, ĝi tamen havas la avantaĝon, ke ĝi estas pli facile komprenebla. Kelkloke la tradukinto ne kapablis konstrui klarajn frazojn kaj laŭ lingva koncepto ni trovis multon, kion ni dezirus aliforma.
Ni povas rekomendi la verketon al studemuloj, ĉar restas sufiĉo por ĝui kaj studi.

J. van Scheepen.

„Premiaj romanetoj" de konkursintoj.
Eldono: The Esperanto publishing Co Ltd. Anglio. 95 paĝa.
Jen verketo, rimarkinda pro la tre varia enhavo. Ĝi estas kolekto da verkajoj de partoprenintoj en konkurso. Se vi deziras distri vin per fantomrakontoj, militmemoroj, maraventuroj, k.t.p., ĉi tiuj verkajoj, el kiuj en kelkaj Esperanto ludas rolon, plene kontentigos vin. Estas inter ili atentostreĉaj rakontoj eĉ kun moralinstrua valoro. Ĝenerale la lingvo estas simpla, pro tio taŭga ankaŭ por nespertaj legantoj. Pro la diverseco de la aŭtoroj ankaŭ la lingvo estas tre varia. Estas inter la verkintoj kiuj prezentas bonan lingvon kaj fluan stilon sed aliaj, tre bedaŭrinde, pekis kontraŭ gramatikaj kaj stilaj reguloj. Jen kaj jen oni konvinkiĝas pri la manko de kontrola instanco, kiu certe estus korektinta erarojn kiajn: paĝo 12 (La) Onklo, 16 kia (kiu) estas via profesio, 23 konduti sin (konduti). 26 La malamiko estas entranĉeita (ĝita), 34 entirita spiro (senspire), 44 la lingvon Esperanton (Esperanto), 65 dormemecon, (dormemo) 56 Mi renkontis senventojn (senventan veteron).
Kvaron da preseraroj oni tuj rekonas.
Resume, ĝi estas bona verketo sed kun kelkaj lingvaj makuloj. H. Kuijt.

KIU HELPAS?
Por povi efektivigi miajn intencojn edziĝi, mi serĉas domon aŭ parton de domo prefere en Amsterdamo aŭ en la proksimeco.

A. M. D. KORFF,
Bestevaerstraat 123 hs.
Amsterdam-West.

September

Propagandamaand

VIER HERDENKINGSBIJEENKOMSTEN.

Aangespoord door het succes van de in September 1946 gehouden propagandabijeenkomst te Utrecht heeft het Centraal Comité van de Esperantobeweging in Nederland besloten het 60-jarig bestaan van Esperanto te herdenken in een viertal grote vergaderingen, waar naast verschillende bekende figuren uit de Nederlandse Esperantobeweging ook één of meer buitenlanders het woord zullen voeren.

Deze bijeenkomsten, die buitenstaanders een juist beeld willen geven van het nut en de verbreiding van Esperanto, moeten in het kader van onze groene maandactie als een inzet gezien worden van onze propaganda, waarvan wij de vruchten gaan plukken door het a.s. winterwerk met volle begincursussen aan te vangen. De bijeenkomsten vinden als volgt plaats:

- **6/9/'47 te Amsterdam. Sprekers: Dr. W. J. A. Manders, (N.K.), W. F. Kruit (F.L.E.), alsmede een buitenlander.**
- **6/9/'47 Groningen. Sprekers: P. W. Baas (L.E.E.N.), A. F. van Haren (F.L.E.), alsmede een buitenlander.**
- **13/9/'47 Deventer. Sprekers: Mr. A. J. Kalma (L.E.E.N.), J. D. Brakel (N.C.E.V.), alsmede een buitenlander.**
- **13/9/'47 Eindhoven. Sprekers: P. Heilker (N.K.), A. de Smit (N.C.E.V.), alsmede een buitenlander.**

Gesproken zal worden over de huidige stand onzer beweging en de betekenis van Esperanto voor onderwijs en wetenschap.

Gekdoj., het woord is thans aan U. Wekt vrienden en kennissen op om één van deze bijeenkomsten te bezoeken. Naburige afdelingen plegen overleg om gezamenlijk te gaan. Bedenkt dat het welslagen van deze bijeenkomsten ook van U afhangt. Ieder Esperantist introducere minstens één niet-Esperantist.

DEZE BIJEENKOMSTEN MOETEN SLAGEN.

ONZE PROPAGANDA IN DE GROENE MAAND.

Onze afdelingen maken zich op om de grote propagandaslag te leveren in September en vragen ons „Wat zal er dit jaar gebeuren?"

Wij vestigen er de aandacht op dat het huisbezoek tot op heden de beste resultaten opleverde en wanneer men dit combineert met de propaganda voor het winnen van een der Zweedse vlaggen, dus gewapend met een pak van ons nieuw Septembernummer F.L.E. Amiko, dan kan dit jaar de groene maandactie een dubbel succes worden: nieuwe cursisten en een flinke aanwas van F.L.E. amikoj. Aangezien het drukken van een propaganda vlugschrift voor het gehele land niet de resultaten opleverde, die wij ervan verwachtten, zijn wij van plan om dit geheel aan het initiatief der afdelingen over te laten.

Er staan twee nieuwe brochures op stapel: een ten dienste van de algemene propaganda; de ander ter gelegenheid van het zestigjarig bestaan van Esperanto. Zodra de drukkerij ze aflevert, moet de gehele oplaag het land in. Van nieuw propaganda materiaal krijgen alle afdelingen een exemplaar toegezonden ter kennismaking. Zorg ervoor niet achter het net te vissen, zoals enkele afdelingen gebeurde met ons nieuw colportageblad. Al onze nieuwe uitgaven zijn slechts in beperkte mate verkrijgbaar en hier geldt: Wie het eerst bestelt, ontvangt ook het eerst.

Wij hebben nog de beschikking over een aantal grote biljetten en een klein raambiljet. Slechts wanneer deze opgebruikt zijn, kunnen plannen voor een nieuw, aan de eisen des tijds voldoend propagandabiljet verwezenlijkt worden. Bovendien behoort op al onze correspondentie ons sluitzegel te zitten, dat wij speciaal voor dit jubileumjaar hebben laten maken.

Ook onze deurplaatjes worden nog veel te weinig benut.

Begint deze groene maandactie met de ernstige wil onze Bond zijn vooroorlogse positie weer te doen heroveren. Dit is slechts mogelijk wanneer allen de schouders onder het werk zetten. Vele handen maken licht werk, vooral in de Groene Maand.

P. G. v. d. Plank.

Zaandama Esperanto Unuiĝo

„Zaandam-Antaŭen"
1912-1947

Por festi la 35-jaran ekzistadon de la Zaandama Esperanto Unuiĝo, la zaandamaj geesperantistoj jam faris la necesajn paŝojn.

En la periodo de la 13a ĝis la 19a de Septembro okazos „Esperanto Semajno". La membroj de la Zaandama Unuiĝo invitis siajn korespondant(in)ojn al Zaandam.

Samideanoj el Svedio, Francio, Belgio, Danio, Hungario, Anglio, Norvegio, inter kiuj ĉefuloj de la neŭtrala, la laborista movado kaj la estraro de la Tutmonda Esp. Ĵurnalisto Asocio partoprenos. La Zaandama poŝtoficistaro aparte invitos esperantistajn kolegojn el Praha.

Sabatposttagmeze okazos en la centro de Zaandam la internacia akcepto. Lundmatene la urbestraro esperantlingve akceptos kaj bonvenigos la esperantistaron. Sekvos vizito al kelkaj konataj fabrikoj en Zaandamo. Pluraj zaandamaj amatoraj muzik-kant-kaj dancunuiĝoj intencas prezenti, sub aŭspicioj de la Zaandama Komunumo, „art-vesperon zaandaman" en la plej granda salono de la urbo. Volendam k.t.p. ankaŭ ne estas forgesata. Oni vizitos vilaĝan lernejon en kiu Esperanto estas instruata. En ĉarma vilaĝo Oosthuizen, meze inter la belaj kaj vastaj polderoj, la tieaj esperantistoj aranĝos „amuzan kaj amikecan bonvenon" kun kunlaboro de la vilaĝanaro. Dum la lunĉo la lokaj harmonio- kaj gimnastiko unuiĝoj k.a. prezentas distran programon.

Unu tagon la tuta societo estos la gasto de la Roterdama esperantistaro. La norda Nord-Holanda parto indas ankaŭ viziton, precipe la „Suda Maro-laboroj". Tial la tieaj geesperantistoj jam ekkunlaboris, por zorgi ke la restado tie estos kontentiga kaj utila.

Por efektivigi ĉi-ĉion, la Zaandamaj geesperantistoj amike kunlaboras kun la Zaandama Komunumo, kies prezidanto estas la Zaandama urbestro. La Zaandama Komunumo okazigis reciprokajn vizitojn kun la angla kaj belga urboj Reading kaj Mechelen. Precipe tiuokaze la lingvodiferenceco tre sentiĝis.

Per modesta gratul-registro en kiu la urbestro skribis urĝan alvokon por ne nur morale sed ankaŭ finance subteni la agadon de la esperantistoj, la zaandamaj gesamideanoj sukcesas fondi kapitalon, per kiu oni povas plifaciligi la viziton kaj restadon de la eksterlandaj gesamideanoj.

El ĉiuj partoj de la Zaandama enloĝantaro oni abunde subtenas. La nomojn de profesiaj unuiĝoj, kultur- kaj pacorganizoj, grandaj firmaoj, same kiel privataj institutoj, apud la nomoj de laboristoj, oficistoj kaj scienculoj oni povas legi en la kajero. Jam tiu parto de la entrepreno efikas bonan propagandon por nia Esperanto movado. La loka gazetaro diversfoje publikigas interesajn informojn pri la okazonta festo.

La komitatanino A. Hazen, Beukenlaan 12, Zaandam, jam ricevas ĉiutage gratulojn el ĉiuj partoj de la mondo.

RENOVIGU KONTAKTON!

La fervojistaj esperantistoj en Rotterdam, kiuj dum vizito en 1932 de kolegaro el Vieno gastigis ilin estas petataj renovigi la kontakton kaj skribi al Josef Zink. Wien 10 Endlichergasse 2—4, Aŭstrio.

POR KORESPONDANTOJ KUN GERMANIO.

Laŭ informoj de P.T.T. oni povas sendi al Germanio leterojn ĝis 500 gramoj, poŝtkartojn kaj ilustritajn p.k. Nepermesita estas presajo. Gazetojn, revuojn k.t.p. oni tamen povas sendi kiel leterojn.

Libro-Servo

Roelantstraat 4
Amsterdam (West)

Postgiro 111278

ONZE BIJZONDERE AANBIEDING
van propaganda-materiaal.

Men zie hierover onze annonce in het Juli-nummer, en wachte met bestellingen niet tot de oude prijzen weer gelden.

Esperanto juist nu	*f* 0.05
Esperanto op de school	*f* 0.01
Richtlijnen	*f* 0.05
De Vorderingen v. h. Esp.	*f* 0.03
Esp. en de wetenschap	*f* 0.10

VOOR DE PROPAGANDA
beschikken we thans over vier verschillende affiches:

groene ster met vredesduif	*f* 0.10
sloopt de taalmuren	*f* 0.08
Esp. en de moderne tijd	*f* 0.12
Esp. als oplossing van de veeltaligheid, met tekst in verschillende talen	*f* 0.12

STUDIEMATERIAAL
LA PROGRESANTO

gebonden jaargang 1946	*f* 1.75
3e jaargang met B-cursus	*f* 1.—

LA GVIDILO, G. P. de Bruin	f 0.75
GEBONDEN STIJL, F. Faulhaber	f 0.35
LEIDRAAD bij de studie v. d. Esp.-literatuur, G. J. Degenkamp	f 0.45
DE VOORZETSELS, G. J. Degenkamp	f 1.50
POST LA KURSO, G. P. de Bruin	f 0.90
ZAKWOORDENBOEKJE, Schidlof	f 2.25

Voor de najaarscursussen:

FACILE LERNI ESPERANTON, G. P. de Bruin	f 1.10

JUS APERIS
LA NEVENKEBLA ĜENO
de Theo Thijssen,
tradukita de F. Faulhaber.

Temo, ĝis nun neniam traktita en Esperanto: vestaja mizero.
Por streĉe interesa verko ni povis fiksi la tre favoran prezon de nur .... *f* 4.90
Mendu senprokraste!

BALDAŬ APEROS
ESPERANTO 60-JARA (jubilea eldono) de G. J. Degenkamp.
Skizo pri la evoluo de la lingvo en la literaturo.

broŝurita	*f* 1.30
kartonita	*f* 1.75

Unu el la plej urĝaj bezonoj de niaj studantoj kaj de ĉiu eĉ perfekta esperantisto ni baldaŭ povos plenumi:

PLENA VORTARO
reaperos aŭ eble jam aperis, kiam tiu ĉi numero de L.E. atingas vin.
Por ke oni ricevu ĝin baldaŭeble, oni mendu jam nun!

ESPERANTA KRESTOMATIO
voor examen-studie, ter vervanging van Fundamenta Krestomatio.
In ons Juli-nummer per abuis geannonceerd als Ekzamena Krestomatio.
E.K. is een bijzondere uitgave van het Examen-Comité zelf!

INSIGNES
Eindelijk zijn ze er: de langverwachte insignes. Voorlopig kunnen wij ze in twee soorten leveren: klein groene ster, en dezelfde op witte grond. Beide soorten zowel als broche als voor knoopsgat.
Prijs voor elke soort .... *f* 0.80

GEEN WAARDEVOLLER GESCHENK DAN EEN BOEK!
Maar niet bij elke gelegenheid kan het een boek zijn. Geef nu eens een mooie zijden boekenlegger met treffend gelijkende beeltenis van Dr. Zamenhof. Prijs *f* 0.50

Aperis n-o 2a de

MALGRANDA REVUO, Stellan Engholm,
kun aktualaj, literaturaj kaj popular-sciencaj temoj .... *f* 0.75
Malnovaj numeroj po *f* 0.50, tre konvenaj por komuna tradukado kaj ekzercado dum studovesperoj.

ATENTON!
Wegens vacantie is de Libroservo gesloten van 7—13 Augustus.
Wenst U een en ander vroegtijdig te ontvangen, wacht dan niet te lang met Uw bestellingen!

MEDEDELINGEN BONDSBESTUUR

Radio.
Sabaton la 2an de aŭg. prelegos antaŭ la mikrofono kdo. G. J. Degenkamp pri la temo „Nederlando ne restis senaga" (Nederland heeft niet stilgezeten) de J. W. Rengelink.

Ferio.
Pro ferio de kdo. Degenkamp, la Libro-Servo estos fermita de la 7a ĝis la 13a de aŭgusto. Bonvolu atenti tion.

Radio.
Op Zaterdag 2 Aug. a.s. van 16.05—16.20 spreekt voor de Vara, Hilversum II, 415 m. kdo G. J. Degenkamp over het onderwerp „Herstel en opbouw van Nederland" naar een tekst van J. W. Rengelink.
Zaterdag 16 Aug. a.s. zelfde tijd en golflengte spreekt K. de Boer, voorzitter van het I.v.A.O. over de plannen van het Instituut voor Arbeidersontwikkeling om in samenwerking met de Bond van Arbeiders-Esperantisten Esperanto-cursussen te organiseren.
Zaterdag 6 Sept. a.s. vindt er een vraaggesprek plaats tussen kdo C. v. Essen en kdino Mes. Goossen, betreffende het SAT-congres in Aarhus.

Propaganda.
Aan alle afdelingen en districten is een couvert verzonden met een vijftal verschillende propaganda-geschriften, welke ons ten dienste staan. Het verdient aanbeveling vroegtijdig zijn bestellingen te richten aan F.L.E., Roelantstraat 4, Amsterdam-W.

District Utrecht.
Na desbetreffend overleg met de betrokken afdelingen en districten is besloten, dat „Het Gooi" van 1 Juli 1947 af deel uitmaakt van het district „Utrecht".
De grens wordt gevormd door een lijn ten noorden van Naarden van het Naardermeer tot het IJsselmeer.

Ju-Ko.
Het bondsbestuur heeft een Basis-reglement vastgesteld, welke de richtlijnen aangeeft voor het Ju-Ko werk. Elders in dit blad vindt men de volledige tekst van dit Baza Regularo.

Instrua Servo.
Door kdo W. H. v. Lier en H. Kuyt zal een nieuwe schriftelijke cursus worden uitgewerkt, welke dienst zal doen in de cursus voor beginners van I.S., die in October a.s. aanvangt.
Kdo W. J. Prent is verzocht een speciale cursus voor functionarissen in onze beweging samen te stellen. Nadere mededelingen hierover zullen binnenkort worden gegeven.

Korekto.
En L.E. de junio aperis informo pri ne-reeldono de Nia Lernolibro. Ĉar la teksto ne estis tute ĝusta, ni ĉi sube korektas ĝin.
La verkinto, kdo Lem, estis preta modifi la enhavon de Nia Lernolibro laŭ la nova ortografio, sed ne povis konsenti pri la propono de la Estraro mallongigi la enhavon, ĉar plenumo de tiu propono ne eblas sen perforto de la strukturo kaj spirito de la libro. Mallongigo de la enhavo signifus la verkadon de tute nova libro kaj tio certe ne estus konforma al la deziroj de la proponintaj sekcioj. Fine la proponoj temis pri „N.L." kaj ne pri „nova lernolibro".

NEKROLOGO.
La 12an de junio 1947a mortis post longdaŭra malsano
K-do Johano Brückenberger.
De 1934a li instruadis Esperanton en Nederlando kiel instruisto de la Cseh-Instituto. Multaj nunaj esperantistoj pere de li ekkonis nian lingvon. Ĉar li estis aŭstro, li vivis dum la milito en senĉesa danĝero esti kaptata por soldatiĝo. Kvankam li ĉiufoje saviĝis, lia jam malforta sano grave suferis pro la maltrankvila vivado. La lastajn jarojn de sia vivo li pasigis en malsanulejo, kie li ankaŭ mortis.
K-do Brückenberger estis idealisto kun varma koro por siaj kunhomoj. Pluraj gekamaradoj danke rememoras lian senprofitan helpemon dum la militaj jaroj.
La sennaciismo perdis per lia morto fervoran adepton.
Ni daŭrigu lian laboron! F.F.

★ JU-KO

SECRETARIAAT:
LANGEREIS A 31, HOOGWOUD, NOORD HOLLAND.

Dezer dagen bracht ik een bezoek aan de JU-KO bestuurder welke belast is met de ledenadministratie.
De karthotheek vertelt ons, dat van de 400 jonge leden, welke FLE telt, slechts 60 leden zijn aangesloten bij JU-KO.
Is het eigenlijk niet een beetje beschamend vrienden, dat slechts 15% van onze leden actief aan ons jeugdwerk deelneemt?
Ik heb gezocht naar de oorzaken en ik geloof deze te hebben gevonden in het feit, dat vele leden nog niet over het dieptepunt heen zijn, waarin de afgelopen oorlog hen heeft gedreven. 2 jaar na de bevrijding zijn voor hen niet voldoende geweest hun het vertrouwen in de toekomst terug te geven en alle krachten in te spannen de verloren tijd door hard werken in te halen. Dit verschijnsel doet zich niet alleen bij onze jongere leden voor; ook vele ouderen, welke voor de oorlog tot de meest actieve werkers in onze organisatie behoorden, zien nu werkloos toe, wat de anderen doen.
Moeten wij dit voorbeeld volgen, vrienden?
Neen, zeker niet! Want de kleine groep werkers die direct na de bevrijding de schouders onder het werk zette, houdt met spanning het oog gericht op ons. Van ons, jonge leden van FLE verlangen zij en verwachten zij de zelfde vurige geestdrift, waarmede zij jaren hebben gestreden om de bond te maken zoals deze nu is: de belangrijkste en grootste Esperanto-organisatie in Nederland, gewaardeerd en bewonderd in het buitenland. Wij mogen hun hoop niet stuk slaan, door een afzijdige en slappe houding aan te nemen, doch onze plaats is naast hen; wij moeten de opengevallen plaatsen innemen in het leger, dat strijdt voor een betere wereld en wel met meer bezieling dan ooit tevoren.

Ons jongeren wacht een zeer belangrijke taak, welke echter alleen is te vervullen door hen die zich met volle overgave geven aan het voor ogen staande ideaal. Geestdrift alleen is echter niet voldoende, ook een practische kennis en ervaring omtrent de Esperanto-beweging is een dringende noodzaak.

Een eerste vereiste is wel kadervorming!

Het voornemen van het bestuur is gedurende de wintermaanden speciale week-ends te beleggen waarin oudere kameraden, welke hun sporen op dit gebied reeds hebben verdiend, lezingen zullen houden over verschillende onderwerpen welke betrekking hebben op de Esperanto-beweging, in de meest ruime zin van het woord.

Om dit voornemen echter te kunnen verwezenlijken, is het nodig, dat *alle* jongere FLE-leden actief aan ons werk deelnemen, ook de 85% die tot nu toe de kat uit de boom heeft gekeken.

Laat varen je houding van afzijdigheid, je plaats is bij ons. Laat straks onze oudere kameraden kunnen zeggen: „Als wij niet meer kunnen, dan staat er achter ons een leger jongeren klaar, welke de strijd zullen voortzetten."

Deze gedachte zal hun kracht en vreugde geven in hun strijd voor een betere wereld, in hun strijd voor Esperanto! Brako.

BAZA REGULARO DE JU-KO

1. NOMO KAJ FORMO:
La Junularkomunumo de F.L.E., mallonge nomita JU-KO estas instanco de la Asocio de Laboristaj Esperantistoj en la regiono de la nederlanda lingvo kaj funkcias en la kadro de tiu ĉi asocio.
La ĉefestraro de F.L.E. respondecas pri JU-KO al la Asocia Konsilantaro kaj al la Asocia Kongreso.
2. CELO:
Ju-Ko celas per specialaj aranĝoj firme ligi la junajn membrojn de F.L.E. kaj prezenti al ili en konvena kadro sperton kaj scion pri la Esperanto - Movado.
3. MEMBRARO:
Ĉiu membro de F.L.E. kiu ne atingis la 26an jaraĝon principe estas konsiderata kiel membro de JU-KO. Pli aĝaj personoj povas esti membro nur, se tion postulas la evidenta intereso de JU-KO kaj rezerve de la aprobo de la ĉefestraro de F.L.E.
4. ESTRARO:
La Estraro de JU-KO konsistas el para nombro da membroj elektitaj de la JU-KO-anoj, kaj unu delegito de la ĉefestraro de F.L.E. La JU-KO estraro gvidas la laborojn kaj aranĝojn laŭ la deziroj de la JU-KO anaro, sed kun respondeco al la ĉefestraro de F.L.E.
5. KONSILANTARO:
Konforme al paragrafo 11a de la F.L.E.-Regularo la ĉefestraro povas nomi aktivan JU-KO-anon membro de la Asocia Konsilantaro.
La JU-KO estraro rajtas sugesti kandidaton.
6. JARKUNVENO:
En la kadro de la F.L.E.-kongreso okazas la jarkunveno de JU-KO.
7. INTERNACIAJ RILATOJ:
JU-KO rajtas interkontakti kaj kunlabori kun samspecaj organizajoj en aliaj landoj, sed konforme al kaj rezerve de la internaciaj rilatoj kaj devoj de F.L.E.
8. INTERNA REGULARO:
Por la precizigo kaj reguligo de la internaj aranĝoj JU-KO povas fiksi Internan Regularon, kies paragrafoj ne devas esti kontraŭaj al la STATUTO kaj REGULARO de F.L.E. kaj al la Baza Regularo.
La Interna Regularo kaj eventualaj ŝanĝoj validos nur post aprobo de la ĉefestraro de F.L.E.

★ EL LA DISTRIKTOJ

DISTR.: GELDERLAND.
Sekr.: Amsterdamscheweg 30, Arnhem.
La 5an de Julio okazis distrikta kunveno ĉe la sekretario hejme.
Speciale traktiĝis la propagando por la nova sezono. La distrikto intencas propagandi en la lokoj Doetinchem, Tiel, Epe, Hattem, Velp kaj Wageningen en kiuj lokoj ankoraŭ ne ekzistas sekcioj. Pere de la ĝeneralaj anoj kaj(aŭ) lokaj gazetoj ni klopodos akiri adeptojn por nia ideo kaj lernantojn por niaj kursoj ĉu komenckurso, ĉu skriba kurso.
Rilate la komenckurso montriĝis ke preskaŭ ĉiuj sekcioj havas malfacilajojn akiri taŭgajn instruistojn.
Niaj lingvo-studemuloj sentu la moralan devon studi por la B diplomo por poste instrui Esperanton!
Fiksiĝis, ke la 3a Distrikta Kernkurso okazos en Winterswijk dum la 27a kaj 28a de Septembro en la salono „De Eendracht" Willinkstraat. Enerprezo *f* 0.50 entute.
Estas okazo tranokti ĉe la Winterswijkaj gek.-doj.
Car k-do Thien el Winterswijk ek de la 15a de Julio laboras en Amsterdam, la distrikta estaro klopodas trovi alian parolonton. Se eble traktiĝos la temo. „La laborista esperantismo" k.a.
La redaktoro de la distrikta gazeto volonte akceptos daŭre taŭgan manuskripton.
Post raportado de la sekcioj delegitoj pri la farita kaj dum la verda monato farota laboro la kunveno finiĝis.
El la sekcioj oni anoncis: 5 novajn anojn en Lochem, 1 en Aalten, 2 en Apeldoorn kaj 3 en Zutfen, entute 11. P. R.

DISTR.: ZELANDO.
En distr. kunveno elektiĝis i.a. kiel estraranoj:
k-do A. de Zeeuw, prez.; k-do J. J. Hontekamer, sekr., Rithemseweg 65 en Souburg kaj k-do B. Weber, kasisto.

★ EL LA SEKCIOJ

APELDOORN.
Sekr.: Bloemheuvellaan 46.
Nia estraro kunvenis kaj decidis plialtigi la kotizon, pro la plialtiĝo al la Asocio kaj distrikto. La kotizo nun sumos je la 1a de julio f 0.75 kaj por geedzoj f 1.25.
Ankaŭ nia estraro decidis mendi propagandmaterialon, por ke niaj anoj povu labori por pligrandigi nian rondon.
Dimanĉon la 1an de junio okazis kernkurso en Zutfen, kie k-do Thien el Winterswijk pritraktis „La Prononco".
Nia grupo ĉeestis kun 10 anoj, inter kiuj 2 k-doj el Amsterdam. Ni iris bicikle; do tiel pasis por nia grupo tre bela kaj lerniga tago, kaj je la 5.30a ni iris, tre kontentaj, hejmen.
La dua sekr.ino:
K-dino M. Woestenenk.

AMERSFOORT.
Sekr.: Vermeerstraat 16.
La konversacian vesperon de la 14an de Julio ni aranĝis rememore al la 60 jara ekzistado de nia lingvo Esperanto.
K-do Roskam deklamis poemon kaj k-dino Roskam plenumis modestan muzikprogramon. Bedaŭrinde k-do Koopmans lastmomente ne povis paroladi, do ni mem amuzis nin.
Ni decidis ferii dum Aŭgusto, do la unuan de Septembro ni refresiĝante konversacios.
P. Poort-Procee, Sekretariino.

HAGO, 3a.
Zandvoortsestraat 11, Scheveningen.

La semajnfino en Hago okazinta la 5an kaj 6an de Julio plene sukcesis.
La granda salono estis plenplena kaj tuj regis gaja sfero, kiam „Animato", fama Hago orkestro, akceptis la vizitantojn per vigla muziko. La programo prezentiĝis senhalte, tiel, ke neniu, eĉ minuton enuis.
Je la 8.15 precize k-do Varkevisser malfermis. Li rememoris la 60 jaran ekzistadon de Esp. kaj la nedetrueblan idealismon kaj entuziasmon de ĝiaj adeptoj, kiujn eĉ du mondmilitoj ne kapablis ekstermi.
La Sinjorina ĥoreto de Henk Valckenier estis surprizo speciala. Serioze kaj gaje la tuta ĉeestantaro kunkantis. Mi konsilas peti lin kanti kun lia ĥoreto antaŭ la „Vara mikrofono" ĝis nun ni ne aŭdis kantadon Esp. per radio.
„Le Verda Masko", la jam en Esperantio konata teatra klubo el Hago prizorgis la aktoran parton. La ridekspIodoj en la salono kaj la aplaŭdo atestis ne nur pri la aktoraj talentoj sed ni konstatis ĉe la „Verda Masko" „Esperanto parolata", ke la Haganoj fieras posedi tian aktoran trupon. Ĝi estas promeso por la estonto. Dimanĉmatene ni kolektiĝis antaŭ la pacpalaco.
Proksimume 70 gek.-doj partoprenis vizitadon en restoracio „Bataaf" kaj ĝuis agrablan varian programon, i.a. kunlaboris grupo el „Juko" per kantado kaj popoldancoj.
Promenado laŭlonge de marbordo kaj vizito en „Mesdag" kronis nian semajnfinon.
K-do Sanderse, prez. de l' hago sekcio parolis la adiaŭan vorton.
Ni plifortigis la personan kontakton kaj kontente ni povas rememori ĉi tiun sukcesan semajnfinon.

LEEUWARDEN.
Sekr.: Marnixstraat 19.

La elementa kurso, gvidita de Kamarino Rijpstra liveris entute 9 novajn anojn. Unu el ili jam sukcese partoprenis en Groningen en la A ekzameno.
Niaj kunvenoj nun regule komenciĝas je la sepa kaj duona per daŭriga kurso por la novaj anoj kaj kiuj montras interesiĝon.
C. C. M. Rijpstra-Timmermans.
Presservantino.

ROTTERDAM 6a.
Sekr.: Carnisselaan 102 b.

Nia sekcio konstante kreskas kaj ni nun nombras 57 anojn. La vizitado de la konversaciaj vesperoj ne estas malkontentiga kaj en la lastaj monatoj proksimume 35 anojn ĉeestis regule.
La 14an de julio ni memorigis la 60-jaran jubileon de Esperanto kaj la 15an de Julio 34 el nia anaro vizitis la ekspozicion „ROTTERDAM STRAKS" en Muzeo BOYMANS, Rotterdam, kie nia k-do W. Borsje estis tiel afabla gvidi nin kaj ekspliki al ni la detalojn. La varbado de F.L.E.-amikoj nun havas la viglan atenton de la plimulto el niaj anoj, tiel ke ni povis registri la 14an de julio pli ol 1000 anojn. Menciinde estas ke nia k-do A. van Es varbis 360 anojn.
A. H. Bloot, Sekretario.

WINSCHOTEN. „La Estonteco".
Sekr.: Bovenburen 127.

De jaarvergadering vond plaats op 25 Juni. De aftredende bestuursleden B. Wijma en C. de Groot werden herkozen. Tevens werd het bestuur tot 5 leden uitgebreid.
Besloten werd de propaganda zeer intensief door te voeren, opdat vele personen zich als lid of cursist van onze afdeling zullen laten inschrijven. Getracht zal worden t.z.t. een cursus voor gevorderden en een cursus voor beginners te houden.
C. de Groot, Sekretaris.

VAN OVERAL

★

Leden van de Hongaars Soc. Dem. Partij, in Mei j.l. gedurende het 17e Landelijk Esperanto Congres te Pecs in Vergadering bijeen, hebben een Esperantogroep van de Partij opgericht. Zij groeten sympathiserenden in de gehele wereld en danken vooral hen, die hun gelukwens deden toekomen aan de Partij wegens het feit, dat Esperanto officieel als internationale taal werd aanvaard.

Een nog jonge Esperanto-groep te Singapore is een schriftelijke Esperanto-cursus begonnen, waaraan 28 personen deelnemen uit de meest verschillende plaatsen in Malay, Siam en Borneo. Om maar niet te spreken van het Engels, dat in het Britse Gemenebest hoogtij zou vieren, blijkt nu ook het Maleis, de z.g. spreektaal voor de Indische Archipel, veld te moeten ruimen voor Esperanto. De afdeling verzoekt toezending van sympathiebetuigingen en propaganda-materiaal aan: Hou Chio Publika Lernejo, 897 North Bridge Rd., Singapore.

PROF. MINNAERT VOOR ESP.

In het boekje „De sterrekunde en de mensheid", door Professor Dr. M. Minnaert, hoogleraar aan de Rijksuniversiteit te Utrecht, „N.V. Servire", Den Haag in 1946, lezen we op bladz. 52:

Een aanzienlijke belemmering bij internationale astronomische congressen is gelegen in het taalverschil. Nu reeds moeten bij de I.A.U. (Intern. Astron. Unie) alle besprekingen achtereenvolgens in het Engels en Frans en soms in het Italiaans vertaald worden; wellicht zullen straks ook een Russische en Duitse vertaling nodig zijn. Een dergelijk bezwaar doet zich ook voor bij het publiceren. Sommige sterrekundigen hopen een oplossing voor deze moeilijkheden te vinden in een algemene overheersing van het Engels, dat nu de belangrijkste astronomische taal is. Daarbij dient echter bedacht te worden, dat in andere vakken weer andere talen de leiding hebben en dat het Engels door zijn spelling en uitspraak vele moeilijkheden biedt. **Alleen de invoering van een wereldtaal zoals Esperanto geeft een afdoende oplossing voor het geheel der wetenschappen.** S.

ANONCOJ

KIU GOOIANO POVAS HELPI?
Mi serĉas agrablan hejmon en la tuja proksimo de arbaroj por mia 18-jara filino kiel paganta gasto.
Leterojn kun kondiĉoj al:
H. G. van Reenen, Olympiaweg 62³, Amsterdam-Z.

En Popola respubliko Bulgario jam aperis jubilea Esp. poŝtmarko dediĉita al la 60-jara jubileo de Esperanto, al la 30-jara datreveno de la morto de Zamenhof kaj al la 30-a jubilea Bulgara Esperanto-Kongreso.
NOMINALA PREZO - 20 + 10 levojn.
La eldonkvanto estas limigita.
PREZO por 1 ekzemplero — 2 int. respondkuponojn; por 2 ekzempleroj — 4 int. respondkuponojn. k.t.p.
Aldonu por afranko kaj rekomendo du pliajn kuponojn; por afranko per la Esp. marko mem oni aldonu 4 respondkuponojn.
Tuj mendu la valoran markon ĉe la redakcio de „Internacia Kulturo" — str. Alabin 33.

Post la ĵamboreo

Skoltoj, post via restado en Moisson eble vi deziros traveturi Francujon, sciu, ke vi povas informi vin pri tarifoj, prezoj, horaroj de la Franca Nacia Fervoja Societo, kiu korespondas en Esperanto.
La adreso estas: *Bureau des Renseignements Gare St. Lazare — Paris.*
Tiu oficejo respondas nur pri la cititaj punktoj kaj en esperanto nur al la eksterlandanoj. (Informo de ILEPTT).

K-do Stephen Gilbert, 39 Northampton Road, London, E.C. 1 perdis la adreson de sia filo, kiu antaŭ pluraj jaroj gastis ĉe k-doj en Rotterdam. La lasta informo, kium li ricevis estis, ke lia filo laboras en hotelo. Ĉu iuj precipe en Rotterdam povas doni iajn informojn, kiuj povus restarigi la kontakton inter patro kaj filo aŭ almenaŭ haviĝi pluajn informojn?

Deziras korespondi 27 jara fraŭlo, k-do Petro Patai, Korpona u 50, **Pestszentlőrinc**, Hungarujo.

Deziras filatelie korespondi 44 jara kantisto, Fritz Gaŭduek, Aŭgsbŭrg-Göggingen, Goethestrasse 7, Bayern, Germanio, U.S.-Zone.

Deziras korespondi Nikola Iv. Hagiev, studento, str. Rakovska 80, Sofio, Bulgario.

Sabatvesperon la 12an de Julio '47. pereis pro trafikacidento nia tre laborema kaj fervora membro
K-do E. W. Pijlman, Tolstraat 37 h, Amsterdam-Zuid.
Ke li ripozu en paco.
Sekcio A'dam Ia.
„A.L.S.E.".

DANKESPRIMO.

Kortuŝite ni dankas ĉiujn ge-Esperantistojn, kiuj ŝparis por la tomboŝtono de nia kara edzo kaj patro
Arend Veen.
Ni dankas aparte k-dojn v. d. Stolpe, Lamfers kaj Bultemeijer pro ilia netaksebla laboro.
K-dino M. Veen-Wilkers.
D. G. Veen.
G. Veen.